

**Регіональна програма
розвитку освіти:**

**«ОСВІТА ДОНЕЧЧИНИ
У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ВИМІРІ
2017-2020 рр.»**

(проект)

ЗМІСТ

ЗМІСТ	1
ПЕРЕДМОВА	2
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
НАПРЯМИ ПРОГРАМИ:	
I. УПРАВЛІННЯ ТА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК	7
1.1. Проект «Громадсько-державне управління освітою на засадах децентралізації»	8
1.2. Проект «Нове освітнє середовище»	10
1.3. Проект «Науково-методичний супровід освіти. Розвиток людських ресурсів»	12
II. ЗМІСТ ОСВІТИ	15
2.1. Проект «Дошкільна освіта»	16
2.2. Проект «Нова українська школа»	18
2.3. Проект «Обдаровані діти»	21
2.4. Проект «Освіта в інформаційному суспільстві»	23
2.5. Проект «Мовна освіта»	26
2.6. Проект «Фахова освіта»	28
III. ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКА	30
3.1. Проект «Здоров'я через освіту»	31
3.2. Проект «Безпечне середовище»	34
3.3. Проект «Освіта дітей з особливими освітніми потребами»	36
IV. ВИХОВАННЯ НА ЦІННОСТЯХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	38
4.1. Проект «Позашкільля»	39
4.2. Проект «Учнівське самоврядування»	41
4.3. Проект «Освіта та духовний розвиток особистості»	43
4.4. Проект «Єдиний простір: освітня взаємодія з регіонами»	45
V. ІНТЕГРАЦІЯ В ЄВРОПЕЙСЬКУ СПІЛЬНОТУ	46
5.1. Проект «Європейський вимір в освіті. Розширення мережі співпраці»	47
5.2. Проект «Партнери в часи змін: обміни в освіті навчання закордоном»	48
ФІНАНСОВА ОЦІНКА ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ 2017 РОКУ	50

ПЕРЕДМОВА

Донецька область – мирна та невід’ємна складова України з розвиненим громадянським суспільством, що базується на принципах взаєморозуміння та поваги до різних думок; регіон, який прагне розбудувати сприятливе середовище для розвитку підприємницької діяльності, диверсифікованої, відкритої та конкурентоспроможної економіки на основі інноваційних освітніх послуг та європейських цінностей і стандартів; регіон, у якому об’єднані спроможні громади надають якісні послуги всім мешканцям регіону.

Стратегія розвитку Донецької області на період до 2020 року

Події останніх років в області яскраво довели необхідність не просто відбудови, а побудови нової, суперсучасної Донеччини – з новими потужними технологіями, новим типом комунікацій, стосунків між людьми, новою культурною й освітньою парадигмою, з новим життям – успішним і щасливим. Зазначені завдання висувають нові вимоги до освіти.

Програма «Освіта Донеччини у європейському вимірі 2017-2020 рр.» є результатом співпраці департаменту освіти і науки Донецької облдержадміністрації, Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, методичної служби та широких кіл педагогічної громадськості Донеччини.

В основу програми покладено державні стратегії та основні напрями розвитку освіти ХХІ століття, визначені «Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», концептуальними засадами реформування середньої освіти «Нова українська школа», іншими сучасними державними та регіональними нормативними документами («Стратегією розвитку Донецької області на період до 2020 року», «Програмою національно-патріотичного виховання дітей та молоді у Донецькій області на 2016-2020 роки» та ін.). Програма орієнтована на розбудову системи якісної, конкурентоспроможної, доступної освіти Донецької області відповідно до запитів особистості, вимог сталого інноваційного розвитку громади, суспільства, економіки, європейських вимірів і стандартів.

Авторський колектив висловлює щирі подяку за сприяння в розробці Програми усім керівникам управлінь (відділів) освіти, працівникам методичних служб та педагогам, науковцям, модераторам робочих груп, учасникам семінарів і тренінгів – усім тим людям, завдяки яким ця Програма побачила світ.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму «Освіта Донеччини у європейському вимірі. 2017-2020 рр.» (далі - Програма) розроблено відповідно до Конституції України, законів України: «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про вищу освіту», «Про охорону дитинства»; указів Президента України «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» від 25.06.2013 р. № 344/2013, «Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020» від 12.01.2015 р. № 5/2015; постанов Кабінету Міністрів України з питань освіти, документів Міністерства освіти і науки України («Дорожня карта освітньої реформи (2015 – 2025)», Концептуальні засади реформування середньої освіти «Нова українська школа» та ін.). Передбачено взаємодію з регіональними програмами з питань економічного і соціального розвитку, освіти, дитинства, молоді («Стратегією розвитку Донецької області на період до 2020 року», «Програмою національно-патріотичного виховання дітей та молоді у Донецькій області на 2016-2020 роки» та ін.).

Підставами для розробки Програми є завершення терміну дії програми «Освіта Донеччини. 2012 – 2016 роки» та необхідність продовження програмно-цільового забезпечення подальшого розвитку системи освіти області з урахуванням державних стратегій та потреб населення в якісній освіті XXI століття, розвитку науково-інформаційних технологій, досягнень у галузі педагогічних інновацій, сучасних глобалізаційних тенденцій.

Програма визначає головну мету й завдання розвитку освіти Донецької області на період 2017-2020 років, конкретизує напрями та шляхи їх реалізації за окремими проектами, очікувані результати та спосіб оцінювання їх ефективності, прогнозовані обсяги фінансового забезпечення. Структура побудована на принципі комплексності: усі проекти взаємопов'язані, взаємообумовлені, взаємодоповнюються і мають розглядатися цілісно. Програма має відкритий характер і може доповнюватися (змінюватися) у встановленому чинним законодавством порядку.

Програма є рамковою для розробки цільових програм розвитку освіти міст і районів, об'єднаних територіальних громад області з урахуванням місцевих соціально-економічних умов, географічних і національно-етнічних особливостей, традицій, потреб і можливостей населення.

Актуальність розробки програми «Освіта Донеччини у європейському вимірі. 2017-2020 рр.» обумовлена необхідністю «перезавантаження» освіти області у контексті державної освітньої реформи: пошуку й вироблення нової гнучкої, динамічної моделі освітньої системи з громадсько-державним управлінням на засадах децентралізації, новим компетентнісноорієнтованим змістом освіти та наскрізним процесом виховання, з педагогікою партнерства і педагогічними працівниками – «агентами змін», з ефективним моніторингом якості освіти.

Інтеграція України у світовий економічний, культурний простір потребує ретельного об'єктивного вивчення міжнародного досвіду розвитку освіти, його співставлення з вітчизняним і визначення шляхів запровадження кращих педагогічних надбань людства у практику шкільництва, прогнозування тенденцій подальшого розвитку регіональної освітньої системи.

Мета Програми

Розбудова системи якісної, конкурентоспроможної, доступної освіти Донецької області відповідно до запитів особистості, вимог сталого інноваційного розвитку громади, суспільства, економіки, європейських вимірів і стандартів.

Напрями реалізації Програми

Виконання програми «Освіта Донеччини у європейському вимірі. 2017-2020 рр.» передбачене шляхом реалізації програмних проектів за такими стратегічними напрямками:

- I. Управління та інституційний розвиток
- II. Зміст освіти
- III. Здоров'я та безпека
- IV. Виховання на цінностях сталого розвитку
- V. Інтеграція в європейську спільноту

Завдання Програми

1. Забезпечити ефективний управлінський супровід розвитку освіти області шляхом запровадження інноваційних моделей громадсько-державного управління на засадах децентралізації, оновлення фінансово-економічних механізмів, з урахуванням сучасних тенденцій розвитку галузі та потреб населення.
2. Формувати оптимальну мережу навчальних закладів усіх типів і форм власності відповідно до сучасних потреб населення, зміцнення їх матеріальної бази, подальший розвиток освітніх округів шляхом створення опорних закладів (у першу чергу – на селі).
3. Підвищити соціальний статус працівників системи освіти, престиж педагогічної професії, створити умови для професійного вдосконалення і творчості у контексті реформування освітньої галузі, вибудовування демократичних комунікацій, ділового партнерства, визнання унікальної цінності особистості суб'єктів освітнього процесу.
4. Підвищити рівень якості нової дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти на засадах гуманізації, відкритості, особистісного та компетентнісного підходів, на принципах сталого розвитку; максимального наближення навчання і виховання кожного учня, вихованця, студента до їх індивідуальних особливостей та здібностей.
5. Створити умови для здоров'язбереження, захисту прав особистості, психологічної та фізичної безпеки у процесі здобуття освіти; формувати активну позицію щодо здорового способу життя.
6. Розробити й реалізувати сучасну ефективну модель виховання системи цінностей особистості, що відповідає актуальним завданням розбудови суспільства в Україні та його інтеграції в європейський простір і світове співтовариство.
7. Запровадити європейські освітні виміри та стандарти.
8. Розробити й упровадити регіональні цільові індикатори та показники якості освіти для здійснення системного моніторингу стану вирішення ключових завдань розвитку освіти та визначення їх впливу на соціально-економічний розвиток регіону.

Очікувані результати

У результаті виконання Програми буде забезпечено:

- вироблення та ефективне функціонування гнучкої, динамічної моделі системи освіти Донецької області на засадах сталого інноваційного розвитку; з урахуванням суспільних потреб жителів регіону, процесів децентралізації, розвитку науково-інформаційних технологій та досягнень в галузі педагогічних інновацій, європейських вимірів і стандартів;
- реалізація ефективної моделі громадсько-державного управління якістю освіти в регіоні на засадах децентралізації та системного моніторингу результатів;

- досягнення нової якості функціонування навчальних закладів усіх типів і форм власності за змістом освіти, формами і мовою її здобуття; безпечністю та сприятливістю умов навчально-виховного процесу для здоров'я учасників.

Оцінювання ефективності результатів

Оцінювання здійснюватиметься шляхом запровадження системного моніторингу якості та змін освіти на всіх рівнях.

НАПРЯМИ ПРОГРАМИ

I. УПРАВЛІННЯ ТА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

1.1. Проект «Громадсько-державне управління освітою на засадах децентралізації»

Мета: забезпечення узгодженої взаємодії між громадою та державою в управлінні освітою, пов'язаної з можливістю приймати ефективні управлінські рішення, відповідально та результативно впливати на освітню політику.

Шляхи реалізації	Термін виконання			
	2017	2018	2019	2020
Створити:				
- систему опорних навчальних закладів освіти та їх філій у межах кожної ОТГ для формування власної ефективної системи забезпечення освітніми послугами населення;	+	+		
- школу молодого управлінця-менеджера ЗНЗ;	+			
- освітню раду при голові ОТГ;	+			
- міські фонди підтримки освіти, шкільні благодійні фонди;	+	+		
- школу резерву керівних освітніх кадрів;		+		
- систему заходів (нормотворчих, науково-методичних, фінансово-економічних) щодо впровадження ідеї автономії навчальних закладів, розширення їх фінансової самостійності;	+	+		
- громадську інституцію професійного розвитку освітян (ПРО);		+		
- обласну установу/центр незалежної сертифікації вчителів;			+	+
- регіональний орган забезпечення якості освіти.				+
Сприяти:				
- максимальному делегуванню адміністративних і навчально-методичних повноважень до рівня навчального закладу в поєднанні з належним управлінням усередині закладів освіти та забезпеченням якості останньої;	+	+	+	+
- реалізації спільних проектів між навчальними закладами, які передбачають координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів;	+	+		
- утворенню суб'єктами співпраці органу управління освітою в межах ОТГ для спільного виконання визначених законом повноважень;	+	+	+	+
- доброзичливій конкуренції між освітніми округами з метою стимулювання надання якісних освітніх послуг;	+	+	+	+

- подоланню бюрократизації в системі управління, упорядкуванню перевірок та звітності НЗ;	+	+		
- запровадженню наскрізного електронного урядування (e-management) за допомогою захищених і сертифікованих систем передачі даних на всіх рівнях освітньої системи;	+	+		
- підвищенню соціального статусу вчителя	+	+	+	+
Упорядкувати: - систему призначення, переміщення, звільнення керівників та педагогічних працівників закладів освіти відповідно до положень нормативно-правового регулювання діяльності освітніх округів, опорних закладів та їх філій;	+	+	+	
- моделі соціально-освітнього розвитку ОТГ з урахуванням особливостей регіону та партисипативного підходу до планування;	+			
- базу даних найкращих практик з управління у сфері освіти об'єднаних територіальних громад		+	+	+
Проводити: - ребрендинг навчальних закладів з метою створення позитивного іміджу ОТГ; - навчання освітньому менеджменту представників управлінського апарату НЗ освітніх округів; - освітні та наукові обміни, стажування та навчання за кордоном керівників, педагогічних і науково-педагогічних працівників, учнів; посилення міжрегіональних зв'язків; - щорічний моніторинг освітніх змін, на основі результатів якого – прогнозування тенденцій інноваційного розвитку освіти області.	+	+	+	+
Висвітлювати: - управлінську політику освітян області на сайтах НЗ, громад, органів управління різних рівнів, ЗМІ	+	+	+	+

Очікувані результати:

- громадсько-державна взаємодія в управлінні освітою;
- ефективне управління освітою на основі проектно-цільового методу;
- функціонування інституцій, що забезпечують відкритість та прозорість розвитку освіти;
- збільшення на 30% фінансових надходжень в освіту з громадського сектора;
- взаємодія з зарубіжними партнерами.

1.2. Проект «Нове освітнє середовище»

Мета: сприяння розвитку освітніх осередків об'єднаних територіальних громад через створення належних матеріально-технічних умов та забезпечення науково-методичного супроводу.

Шляхи реалізації	Терміни виконання			
	2017	2018	2019	2020
Створити:				
- універсальний освітній простір ОТГ з різноманітними формами й засобами отримання освіти;	+	+	+	+
- обласні навчальні заклади:	+	+	+	+
- реабілітаційний центр;		+		
- військовий ліцей;		+		
- школа для обдарованих дітей;		+		
- Hub School – школу з європейським рівнем якості освіти		+	+	
- освітні округи в об'єднаних територіальних громадах;	+	+	+	+
- on-line-школу для учнів із веб-ресурсами щодо національної історії та історії Європи;	+	+	+	+
- дистанційні, мережеві, змішані форми здобуття освіти, екстернатну та сімейну (домашню) форми індивідуальної освіти, педагогічний патронат із належним визнанням результатів такого навчання.	+	+	+	+
Розширити мережу:				
- опорних шкіл (не менше одної в ОТГ), базових дистанційних шкіл, НВК, ПНЗ, ПТНЗ та ВНЗ;	+	+	+	+
- закладів для навчання дітей з особливими освітніми потребами;				
- культурних та спортивних центрів для позаурочної діяльності учнів.				
Провести:				
- оптимізацію мережі навчальних закладів області;	+	+	+	+
- конкурси щодо визначення опорних шкіл;	+	+	+	+
- призначення директорів опорних шкіл на конкурсних підставах;	+	+	+	+
- цілеспрямовану підготовку керівних та педагогічних кадрів для роботи в опорній школі;	+	+	+	+
- конкурси проектів щодо розвитку інфраструктури освітніх осередків.	+	+	+	+
Відкрити в опорних школах ОТГ:				
- різноманітні профілі навчання;	+	+	+	+
- мережу європейських класів (European sections), де учні отримують можливість вивчати декілька іноземних мов;				

- інформаційно-бібліографічні центри з вільним доступом до мережі Інтернет; - гуртки, факультативи за інтересами.				
Удосконалити й осучаснити: - матеріально-технічну базу закладів освіти; забезпечити фізичну та інформаційну доступність для дітей з особливими освітніми потребами; - навчально-методичне забезпечення освітнього процесу НЗ (наочність, посібники, література та періодичні фахові видання тощо);	+	+	+	+
- бібліотечні фонди НЗ, створити електронні бібліотеки.	+	+	+	+
Організувати: - вивчення досвіду зарубіжних партнерів з організації системи освіти в ОТГ; - спільну інноваційну діяльність з актуальних питань розвитку освіти та міжнародні науково-практичні симпозиуми, конференції, семінари за їх результатами.	+	+	+	+

Очікувані результати:

- ефективна мережа освітніх округів Донеччини як осередків освіти нової якості;
- удосконалена сучасна матеріально-технічна база опорних шкіл;
- функціонування мережі закладів для дітей з особливими освітніми потребами та з інклюзивною освітою (не менше одного закладу на місто/район, ОТГ);
- створений освітній простір кожної ОТГ як об'єднання закладів освіти, культури та спортивних установ;
- 100% задоволення освітніх потреб населення;
- інтеграція української школи в європейський освітній простір;
- професійне зростання педагогів і як наслідок – якість освіти учнів.

1.3. Проект «Науково-методичний супровід освіти. Розвиток людських ресурсів»

Мета: модернізація обласної системи післядипломної педагогічної освіти в умовах децентралізації для забезпечення нової якості керівних і педагогічних кадрів – «агентів змін».

Шляхи реалізації	Термін виконання			
	2017	2018	2019	2020
Запровадити:				
- дієву модель індивідуалізації професійного розвитку педагогічних працівників регіону в контексті стратегії «навчання впродовж життя»;	+	+	+	
- сучасні підходи щодо форм, методів, технологій професійного вдосконалення та підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних, методичних і керівних кадрів системи освіти відповідно до вимог інноваційного розвитку;	+	+	+	+
- нові моделі організації неперервного навчання педагогів області;		+		
- найкращий зарубіжний досвід модернізації системи освіти та професійного зростання кадрів шляхом запровадження міжнародних шкіл, дискусійних майданчиків тощо;		+	+	+
- залучення іноземних викладачів до професійного розвитку педагогічних працівників області;		+	+	+
- спільні із зарубіжними партнерами наукові дослідження щодо актуальних проблем розвитку освіти та міжнародні науково-практичні симпозиуми, конференції, семінари за їх результатами;			+	+
- систему дистанційного підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів	+	+	+	+
- діяльність регіонального освітнього консалтингового центру при Департаменті освіти та науки облдержадміністрації			+	
- матеріальне стимулювання/заохочення творчих педагогів та директорів навчальних закладів;	+	+	+	+
Створити:				
- обласний освітній портал Донеччини з методичними та дидактичними матеріалами, українськими е-енциклопедіями, мультимедійни	+	+	+	

ми підручниками, інтерактивними онлайн-ресурсами тощо;				
- систему мережевої взаємодії щодо впровадження інноваційного досвіду педагогів та шкіл в обласній системі підвищення кваліфікації.		+		
Розробити:				
- систему неформальної освіти педагогічних працівників області;		+		
- програму навчання та обміну досвідом для керівників відділів освіти об'єднаних територіальних громад;		+	+	+
- програми вивчення та запровадження нових Державних стандартів: -початкової освіти -базової освіти -профільної освіти;	+	+	+	+
- комплекс інноваційних програм підвищення кваліфікації з підготовки керівників і педагогів до роботи в Новій українській школі;	+	+	+	+
- тематичні спецкурси для працівників опорних шкіл за темою «Hub School – школа з європейським рівнем якості освіти»;	+	+	+	+
- та апробувати інноваційні навчально-методичні матеріали (посібники, підручники, е-кейси та ін.) щодо реформування: -початкової школи -базової освіти -профільної освіти	+	+	+	+
Організувати:				
- сучасні ефективні форми навчально-методичної та науково-методичної роботи з педагогами та керівниками закладів освіти; науково-практичні конференції різних рівнів (обласні, всеукраїнські, міжнародні) з проблем загальної середньої та післядипломної педагогічної освіти;	+	+	+	+
- щорічний моніторинг системи професійного вдосконалення та підвищення кваліфікації педагогічних, методичних і керівних кадрів системи освіти на засадах бенчмаркінгу.	+	+	+	+

Очікувані результати:

- модернізована обласна система післядипломної педагогічної освіти в умовах децентралізації для забезпечення нової якості керівних і педагогічних кадрів – «агентів змін»;

- запровадження нових моделей, форм і методів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, підготовки педагогів області;
- необхідні умови для постійного підвищення кваліфікації педагогічних кадрів за індивідуальними освітніми траєкторіями;
- умотивований до неперервного навчання педагог як ключова фігура оновлення школи, соціально і професійно активна особистість;
- індустрія методичних матеріалів для освітян області;
- доступність науково-методичної служби в системі освіти регіону.

II. ЗМІСТ ОСВІТИ

2.1. Проект «Дошкільна освіта»

Мета: утвердження в освіті принципу дитиноцентризму – максимальне наближення розвитку, виховання та навчання дитини до її сутності, індивідуальних особливостей і здібностей, що буде сприяти максимальному саморозвитку й самореалізації особистості.

Шляхи реалізації	Терміни виконання			
	2017	2018	2019	2020
<p>Сприяти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвитку та урізноманітненню мережі дошкільних навчальних закладів різних типів, профілів та форм власності, альтернативних форм здобуття дошкільної освіти – із залученням сімей та місцевих громад: родинне виховання, дошкільні заклади сімейного типу (зокрема в житлових приміщеннях), корпоративні та відомчі дитячі садки, легалізація вже існуючих центрів розвитку дітей, робота яких досі не ліцензована; 		+	+	+
<ul style="list-style-type: none"> - введенню в експлуатацію закладів, що припинили роботу через проведення АТО; 	+			
<ul style="list-style-type: none"> - підвищенню якості дошкільної освіти через упровадження нових державних комплексних і парціальних, авторських програм виховання, навчання та розвитку дітей, інноваційних технологій, експериментальної діяльності. 	+	+	+	+
<p>Створити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систему піклування про дітей віком від народження до 3-х років з активним залученням сімей; 			+	+
<ul style="list-style-type: none"> - навчально-методичне забезпечення щодо ранньої освіти та піклування, організації психолого-педагогічної підтримки дітей від народження до трьох років – для педагогів та батьків. 		+	+	+
<p>Розробити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - регіональну модель національно-патріотичного виховання дошкільників на засадах краєзнавства та педагогіки сталого розвитку. 	+	+		
<p>Забезпечити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - збереження субкультури дошкільного дитинства, протистояння задидактизованості та перетворенню дитсадка на філію школи для малюків; 	+	+	+	+
<ul style="list-style-type: none"> - якісну дошкільну освіту для дітей з особливими 		+	+	+

освітніми потребами через оновлення підходів до роботи спеціалістів-дефектологів у ДНЗ;				
- дошкільні заклади оргтехнікою та доступом до мережі Інтернет;	+	+	+	+
- оновлення розвивального середовища ДНЗ сучасним змістом з метою підвищення якості дошкільної освіти	+	+	+	+
Запровадити: - висвітлення у ЗМІ інформації щодо роботи ДНЗ та найкращі здобутки в галузі дошкільної освіти регіону для інформування населення про забезпечення дітей якісною дошкільною освітою	+	+	+	+

Очікувані результати:

- поширена та урізноманітнена мережа дошкільних навчальних закладів різних типів та форм власності, альтернативних форм здобуття дошкільної освіти – відповідно до потреб міст/районів, ОТГ;
- введено в експлуатацію заклади, що припинили роботу через проведення АТО;
- 100% охоплення дітей дошкільного віку дошкільною освітою в закладах різних типів і форм власності;
- забезпечено рівний доступ до якісної дошкільної освіти дітям всіх вікових категорій та стану здоров'я;
- побудова освітньо-виховного процесу в дошкільних закладах за принципом дитиноцентризму;
- он-лайн-доступ батьків до інформації про умови отримання дітьми дошкільної освіти.

2.2. Проект «Нова українська школа»

Мета: визначення та набуття ясного розуміння сучасної української школи, здатної підтримувати учнів у їх прагненні ставати новаторами, використовувати набуті знання та креативність у створенні нових відкриттів для суспільства.

Шляхи реалізації	Терміни виконання			
	2017	2018	2019	2020
Створити:				
- у навчальних закладах області середовище для різнобічного розвитку, виховання й соціалізації особистості, яка відповідає вимогам часу;	+	+	+	+
Забезпечити:				
- реалізацію оновлених цілей і змісту освіти на основі компетентнісного підходу та особистісної орієнтації з урахуванням світового досвіду та принципів сталого розвитку;	+	+	+	+
- оволодіння педагогічними працівниками новітніми інтерактивними, індивідуалізованими, командними та проектними навчальними технологіями для спільної розробки нового знання;				
- перехід від адміністративно-розпорядчого управління навчальними закладами до системи освітнього менеджменту.				
Організувати:				
- наскрізний процес навчання та виховання, який формує стійку систему цінностей, компетенцій, мотивів до отримання та використання набутих знань;	+	+	+	+
- сучасний ефективний психолого-педагогічний та науково-методичний супровід освітнього процесу;	+	+	+	+
- застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі та управлінні закладами освіти.				
Запровадити:				

- розробку та реалізацію різноманітних освітніх моделей у навчальних закладах різних типів і форм власності;		+	+	+
- соціально-психологічний супровід особистості у кризових ситуаціях;	+	+	+	+
- школоцентричний (school-based) менеджмент, перенесення «центру ваги» у процесі ухвалення рішень на операційний рівень (рівень школи);	+	+	+	+
- вивчення та використання міжнародної практики (зокрема, країн Європейського Союзу) щодо отримання фінансових ресурсів та технічної допомоги;	+	+	+	+
- системний моніторинг в освіті з метою отримання вичерпної інформації про впровадження Концепції «Нова українська школа».	+	+	+	+
Сприяти:				
- участі педагогів початкової школи в розробці й рецензуванні, обговоренні нових програм і підручників на засадах діяльнісного та компетентнісного підходів до навчання;	+	+	+	
- генеруванню інноваційних ідей, їх визначенню, відбору та впровадженню.		+	+	+
Розробити:				
- навчально-методичне забезпечення з реалізації оновленої мети та змісту сучасної шкільної освіти, починаючи з початкової школи;				
- адаптивно-мережеву систему підготовки педагогічних кадрів початкової, середньої та старшої школи до реалізації завдань Нової української школи.	+	+	+	+
Упорядкувати:				
- відкриту інформаційно-аналітичну базу інновацій в усіх підсистемах освіти.		+	+	+
Висвітлювати реформування шкільної освіти області та реалізацію Концепції «Нова українська школа» у регіональних ЗМІ, на сайті Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та сайтах навчальних закладів, у соціальних мережах.	+	+	+	+

Очікувані результати:

- підвищено якість освіти на інноваційній основі;
- розроблено й упроваджено системний моніторинг якості освіти області;
- максимальне застосування інформаційних технологій в управлінні закладами освіти;
- збалансована швидкісна система інформування громадськості про новини та досягнення освіти;

- трансформація освітнього сектора на інноваційне середовище, у якому учні отримують навички й уміння самостійно оволодіти знаннями протягом життя та застосовувати їх у практичній діяльності.

2.3. Проект «Обдаровані діти»

Мета: підвищення якості роботи з обдарованими дітьми та молоддю шляхом удосконалення системи виявлення, підтримки та розвитку обдарованості, сприяння самореалізації й професійному самовизначенню відповідно до здібностей та інтересів.

Шляхи реалізації	Терміни виконання			
	2017	2018	2019	2020
Оновити й удосконалити:				
- систему ранньої поетапної діагностики різних видів обдарованості, таланту дітей та молоді (зокрема на основі ІКТ);		+	+	+
- обласну систему виявлення, відбору та адресного психолого-педагогічного супроводу обдарованої молоді в умовах інтеграції формальної й неформальної освіти;	+	+	+	+
- спеціалізовані освітні програми для задоволення освітніх потреб обдарованих учнів;	+	+		
- систему роботи базових «олімпіадних» шкіл на базі освітніх округів міст та районів з метою безперервної підготовки учнів до участі в олімпіадах;	+	+	+	+
- бази електронних портфоліо педагогів, які опікуються питаннями обдарованості та підготовки учнів-призерів, переможців олімпіад, конкурсів, інтелектуальних змагань, обласних віртуальних заходів (Web-вітрина «Поруч із генієм»).	+	+	+	+
Започаткувати:				
- обласну очно-дистанційну школу для обдарованих учнів;	+	+	+	+
- літні школи для обдарованої молоді.	+	+	+	+
Забезпечити:				
- підвищення результативності участі обдарованих дітей і молоді у Всеукраїнських учнівських олімпіадах, турнірах, конкурсах;	на 5 %	на 5 %	на 5 %	на 5 %
- активне залучення обдарованої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності в гуртках, філіях Малої академії наук; участі у Всеукраїнському інтерактивному відкритому конкурсі МАН України «МАН-Юніор Ерудит»;		+	+	+
- розроблення дієвого механізму стимулювання обдарованої молоді та їх наставників.			+	+

Провести:				
- обласну науково-практичну конференцію, обласні семінари з обміну досвідом, педагогічний форум, колоквіум.		+		+

Очікувані результати:

- удосконалено обласну систему виявлення, відбору, психолого-педагогічного супроводу, адресної підтримки обдарованої молоді;
- збільшено на 20% кількість призерів/переможців олімпіад, турнірів, конкурсів, інтелектуальних змагань;
- створено дієву систему формування «олімпійського резерву» області та цілеспрямованої індивідуальної роботи з лідерами олімпіадного та турнірного руху як серед учнів, так і серед педагогів;
- створено бази електронних портфоліо педагогів, які опікуються питаннями обдарованості та підготовки учнів-призерів, переможців олімпіад, конкурсів, інтелектуальних змагань.

2.4. Проект «Освіта в інформаційному суспільстві»

Мета: формування медіа- та інформаційної грамотності й культури учасників освітнього процесу; забезпечення рівного доступу дітей та дорослих будь-якого віку й стану здоров'я (зокрема, з тимчасово окупованих територій) до якісної основної або додаткової освіти на дистанційній основі та можливості отримання відповідного документу про освіту державного зразка.

Шляхи реалізації	Термін виконання			
	2017	2018	2019	2020
Створити: - систему впровадження дистанційної освіти за векторами: - «Дистанційна освіта школярів» (дистанційно-екстернатна форма навчання учнів); - використання дистанційних форм у роботі з обдарованими учнями; - з підготовки до предметних олімпіад, турнірів, конкурсів тощо; - із залученням до пошукової, експериментальної, дослідницької роботи у складі МАН; - дистанційне навчання дітей з особливими освітніми потребами; - дистанційна освіта дорослих у контексті «навчання протягом життя»: - на курсах підвищення кваліфікації; - у міжкурсовий період;	+	+	+	+
- мережу базових шкіл екстернатно-дистанційного навчання;	+	+		
- єдиний медіаінформаційний освітній простір області (з інтеграцією інформаційно-навчального середовища «Дистанційна освіта Донеччини»).	+	+	+	+
Розробити: - навчальний е-контент за всіма векторами дистанційної освіти (навчання дітей з особливими потребами, робота з обдарованими дітьми, освіта дорослих, самоосвіта тощо).	+	+		
- навчальні програми інтегрованої медіаосвіти для учнів молодших і середніх класів, медіаосвітні факультативи та відповідні методичні рекомендації для вчителів; методичні посібники з проблем інтеграції медіа та інформаційних освітніх елементів у навчальні програми з різних предметів;		+	+	+

- систему впровадження елементів дистанційного навчання в роботу ЗНЗ області;	+	+	+	+
- телекомунікаційні проекти для здійснення соціокультурних зв'язків та реалізації моделі неформальної освіти.		+	+	+
Організувати: - навчання керівних, методичних та педагогічних працівників області щодо впровадження в урочну та в позаурочну форми навчання занять з медіа- та інформаційної грамотності, курсу за вибором «Медіакультура», безпечного Інтернету, дистанційної освіти;	+	+	+	+
- упровадження першого елементу шкільної системи медіаосвіти – курсу за вибором «Медіакультура» для учнів 10 класів;		+	+	+
- різні форми позашкільної освіти, включаючи форми для дітей дошкільного віку, батьківської педагогіки, творчих студій для дітей і молоді, дитячі та молодіжні фестивалі, конкурси, проекти обласного й всеукраїнського рівнів – для сприяння розвитку медіа- та інформаційної культури й підтримки системи розвитку медіаінформаційної грамотності (за участю громадських об'єднань і медіавиробників).		+	+	+
Забезпечити:				
- інтеграцію медіаосвітніх компонентів у шкільні програми з навчальних предметів, зміст і форми андрагогічного процесу;	+	+		
- підвищення рівня сформованості медіаімунітету особистості, готовності до протистояння агресивному медіасередовищу, усвідомленого вибору та критичного сприйняття різноманітних інформаційних джерел.	+	+	+	+
Висвітлювати: досвід роботи з упровадження медіаосвіти, дистанційних форм навчання в освітянській пресі, Інтернет-джерелах, інших засобах масової інформації	+	+	+	+

Очікувані результати:

- достатні організаційні, кадрові, інформаційні, матеріально-технічні умови для використання технологій дистанційного навчання, електронного та медійного навчального контенту в допрофільній та профільній підготовці учнів загальноосвітніх навчальних закладів;
- професійна компетентність учителів достатня для використання сучасного навчального е-контенту в освітньому процесі;

- медіа- та інформаційна грамотність учасників освітнього процесу, інтеграція медіаосвітніх компонентів у навчальні програми ЗНЗ;
- сформований медіаіміунітет особистості, готовність до протистояння агресивному медіасередовищу, усвідомлений вибір та критичне сприйняття різноманітних інформаційних джерел;
- розвинене регіональне партнерство у сфері надання освітніх послуг учням ЗНЗ;
- професійна готовність учителя до медіатворчості для компетентного самовираження та реалізації його життєвих і професійних завдань, покращення якості міжособистісної та професійної комунікації, мережі стосунків і якості життя в значущих для особистості спільнотах.

2.5. Проект «Мовна освіта»

Мета: поліпшення якості системи мовної освіти щодо формування багатомовної особистості, яка вільно володіє державною, рідною та іноземними мовами.

Шляхи реалізації	2017	2018	2019	2020
Створити: - нову цілісну систему багатомовної освіти дітей та молоді області;	+	+		
- регіональний портал Інтернет-спільноти національних меншин Донецької області;		+	+	+
Поширити: - мережу профільних класів, спеціалізованих шкіл, ліцеїв, гімназій для забезпечення потреб учнів у вивченні української, іноземної мов та мов національних меншин;		+	+	
- систему літніх мовних таборів із залученням іноземних волонтерів та проведенням культурно-просвітницької діяльності в закладах освіти регіону.	+	+	+	+
Запровадити: - навчальні проекти мовної тематики та інтегровані проекти (українська мова – українознавство, іноземні мови, зарубіжна література тощо);	+	+	+	+
- традиції містків дружби, взаємного культурного обміну між навчальними закладами області та інших регіонів України;	+	+	+	+
- участь у міжнародному обстеженні якості середньої освіти PISA-2018.		+		
Розробити: - зошити з друкованою основою для учнів 1-11 класів для орфографічного практикуму з іноземних мов, мов національних меншин;		+	+	+
- програми факультативів та курсів за вибором з української мови, іноземної мови, мов національних меншин.		+	+	+
Активізувати: - національно-патріотичне виховання учнів засобами мовної освіти;	+	+	+	+
- популяризацію вивчення іноземних мов;	+	+	+	+
- сучасну систему моніторингу якості мовної освіти учнів (з української мови, іноземної мови та мов національних меншин)	+	+	+	+

Сприяти: - поповненню бібліотечних фондів сучасною україномовною літературою, якісними перекладами українською мовою творів зарубіжних письменників	+	+	+	+
---	---	---	---	---

Очікувані результати:

- якісна багатомовна освіта в навчальних закладах області;
- урізноманітнені форми багатомовної освіти дітей та молоді (профільні класи, спеціалізовані школи, ліцеї, гімназії, літні мовні табори тощо);
- дієвий регіональний портал інтернет-спільноти національних меншин області;
- наявність у шкільних бібліотеках сучасної україномовної літератури, іншомовної літератури мовою оригіналу, якісних перекладів творів зарубіжних письменників українською мовою;
- удосконалення професійної майстерності вчителя-словесника – висококваліфікованого фахівця, що володіє системними знаннями, навичками і вміннями з лінгвістичних, літературознавчих, психологічних, педагогічних наук.

2.6. Проект «Фахова освіта»

Мета: Створення умов для якісної підготовки конкурентоспроможних кадрів, які здатні задовольнити вимоги сучасного ринку праці Донеччини згідно з пріоритетами державної соціально-економічної політики, орієнтованої на задоволення потреб особистості, суспільства, держави, а також забезпечення рівного доступу до професійно-технічної освіти.

Шляхи реалізації	2017	2018	2019	2020
Забезпечити:				
•формування державного та регіонального замовлення на підготовку кадрів	+	+	+	+
•оновлення переліку професій у відповідності до реальних потреб економіки та ринку праці регіону	+	+	+	+
•проведення оптимізації мережі професійно-технічних навчальних закладів області;	+	+	+	+
•проведення профорієнтаційної роботи серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів;	+	+	+	+
•проведення обласних конкурсів фахової майстерності, виставок-ярмарок робітничих професій;	+	+	+	+
Запровадити:				
•державні стандарти з професій нового покоління;	+	+	+	+
Сприяти:				
• розвитку соціального партнерства між закладами професійно-технічної освіти та підприємствами малого та середнього бізнесу;	+	+	+	+
- розвитку вищих навчальних закладів III-IV р.а., що переместилися на підконтрольну територію України;	+	+	+	+
•проведенню підготовки та перепідготовки, підвищення кваліфікації та стажування на виробництві педагогічних працівників;	+	+	+	+

Очікувані результати:

- Оптимізація кадрового, фінансового та матеріально-технічного забезпечення професійно-технічних навчальних закладів.
- Удосконалення механізмів визначення регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів, розвиток соціального партнерства з роботодавцями у сфері підготовки конкурентоспроможних фахівців на ринку праці.
- Задоволення ринку праці регіону кваліфікованими кадрами.
- Взаємозв'язок процесу фахового навчання з реструктуризацією та подальшим розвитком економіки і зайнятістю населення регіону.

- Рівний доступ до здобуття якісної професійно-технічної та вищої освіти різними категоріями населення.
- Наступність у діяльності загальноосвітньої профільної школи щодо професійного самовизначення і самовдосконалення особистості в системі неперервної професійної освіти.

III. ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКА

3.1. Проект «Здоров'я через освіту»

Мета: сприяння забезпеченню високого рівня освітніх послуг навчальних закладів будь-якого типу та рівня без шкоди для здоров'я; створення безпечних та комфортних умов для всебічного розвитку особистості через розширення здоров'язбережувального простору.

Шляхи реалізації	Терміни виконання			
	2017	2018	2019	2020
Відновити та поширити: - обласну мережу навчальних закладів, які працюють у режимі «Школа сприяння здоров'ю»; - придбання необхідного медичного обладнання та спортивного інвентарю для ДНЗ та ЗНЗ; - придбання спортивного обладнання, меблів, посуду для їдальні, ТЗН тощо.	+	+	+	+
Створити: - ефективні моделі освітньої установи щодо здоров'язбереження і здоров'я, відновлення особистості дитини з урахуванням локальних умов; - у кожному освітньому окрузі опорні навчальні заклади, які є осередками здійснення якісного психолого-соціального супроводу особистості дитини, яка опинилася в складних життєвих умовах; - аналітичний сайт мобільного опитування учасників навчально-виховного процесу щодо визначення комфортності та безпечності умов для організації здоров'язбережувального та здоров'яформуального освітнього процесу в навчальних закладах, проведення моніторингових досліджень стану фізичного здоров'я та психологічного благополуччя.	+	+	+	+
Забезпечити: - необхідні санітарно-гігієнічні норми в навчальних приміщеннях; - укомплектування ЗНЗ медичним медперсоналом та приведення режиму роботи відповідно до часу перебування дітей у навчально-виховних закладах; - якісну підготовку педагогів у забезпеченні	+	+	+	+

<p>високого рівня освітніх послуг без шкоди для здоров'я; психолого-соціального супроводу особистості дитини, яка опинилася в складних життєвих умовах під час навчально-виховного процесу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - відслідкування ефективності впровадження моделей навчальних закладів – Шкіл сприяння здоров'ю, освітніх установ щодо психолого-соціального супроводу особистості дитини, яка опинилася в складних життєвих умовах; - науково-методичний супровід діяльності Шкіл сприяння здоров'ю; - консалтингові послуги педагогічним колективам експериментальних навчальних закладів у проведенні дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня з питань створення здоров'язбережувального освітнього простору; - функціонування on-line середовища щодо постійного висвітлення процесу реалізації проекту; - оприлюднення та розповсюдження кращого досвіду роботи педагогічних колективів навчальних закладів – «Шкіл сприяння здоров'ю». 				
<p>Запровадити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - комплексний супровід проведення моніторингових досліджень із метою виявлення тенденцій у стані здоров'я учасників освітнього процесу та відслідкування ефективності впровадження моделей освітніх установ щодо здоров'язбереження і здоров'яформування; - науково-методичний супровід діяльності педагогів, які здійснюють психолого-соціальну підтримку особистості дитини (яка опинилася в складних життєвих умовах) під час навчально-виховного процесу; - комплекс заходів щодо попередження травмування та нещасних випадків під час навчально-виховного процесу; - серію проектів з питань збереження психічного здоров'я дітей та створення психологічного комфорту в навчальних закладах як для учнів так і педколективу; - зміну шкільного дзвоника на спокійну мелодію 	+	+	+	+

<p>Сприяти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створенню необхідних умов для організації здоров'язбережувального та здоров'яформувального освітнього процесу в навчальних закладах; - комфортності освітнього середовища; - співпраці та соціальному партнерству з Представництвом Дитячого фонду Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) в Україні, Всеукраїнським фондом «Крок за кроком», ГО «Здоров'я через освіту», іншими навчальними закладами. 	+	+	+	+
<p>Удосконалити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систему моніторингових досліджень рівня фізичного здоров'я та фізичної підготовленості, психоемоційного благополуччя школярів та педагогів; підліткових залежностей; адаптації дітей до навчання у 1-му та 5-му класах; - систему безперервного навчання педагогів різного фаху і профілю з питань реалізації оздоровчої функції освіти в навчальних закладах, підвищення рівня їх технологічної підготовки з цієї проблеми. 	+	+	+	+

Очікувані результати:

- активна свідома участь суб'єктів навчально-виховного процесу у практичних діях, пов'язаних зі здоров'язбереженням і здоров'яформуванням.
- стабілізація кількості шкільних захворювань, призупинення зростання показників щодо підліткових залежностей;
- підвищення загальної психологічної грамотності учасників навчально-виховного процесу та їх резильєнтності до стресових ситуацій;
- якісна підготовка педагогів з метою забезпечення на місцях постійного психолого-соціального супроводу особистості дитини, яка опинилася в складних життєвих умовах;
- активна свідома робота педагогів, які пройшли тренінгове навчання щодо відновлення психологічного стану здоров'я та створення системи психолого-педагогічного супроводу особистості в кризових життєвих ситуаціях на місцях.

3.2. Проект «Безпечне середовище»

Мета: створення безпечного, комфортного середовища в навчальних закладах області

Шляхи реалізації /заходи	Терміни виконання			
	2017	2018	2019	2020
Налагодити:				
ефективну співпрацю з Департаментом з питань цивільного захисту, мобілізаційної та оборонної роботи Донецької обласної державної адміністрації, з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) спільно з Данською радою у справах біженців і Данською групою з розмінування, з Донецьким обласним навчально-методичним центром психологічної служби системи освіти, з місцевими центрами здоров'я, з регіональними центрами профілактики і боротьби зі СНІДом тощо.	+	+	+	+
Створити:				
систему роботи опорних навчальних закладів Донецької області з цивільного захисту, безпеки життєдіяльності (основ здоров'я).	+	+	+	+
Запровадити:				
проведення необхідних семінарів, практикумів, конференцій тощо для керівників, методистів позашкільних закладів у вимірі сучасності;	+	+	+	+
постійне висвітлення заходів щодо безпечного, комфортного середовища в загальноосвітніх закладах Донецької області через запровадження активних інформаційних стратегій (соціальні мережі, Веб-сайт, блог).	+	+	+	+
Забезпечити:				
проведення конференцій, конкурсів, фестивалів за різними напрямками відповідно до вимог сучасності;	+	+	+	+
науково-методичний супровід педагогів опорних навчальних закладів Донецької області із цивільного захисту, безпеки життєдіяльності (основ здоров'я) шляхом проведення семінарів, тренінгів, круглих столів, фестивалів спільно з представниками національної поліції, спеціалістами з мінної безпеки, цивільного захисту та медичними працівниками;	+	+	+	+

розробку та видання посібників та збірників для розвитку здібностей дітей з обмеженими можливостями засобами позашкільної освіти;	+	+	+	+
оновлення методично-навчальних матеріалів (зокрема електронні) з безпеки життєдіяльності, мінної безпеки та цивільного захисту в загальноосвітніх навчальних закладах Донецької області.	+	+	+	+
Сприяти:				
залученню батьків та громади до інформаційно-просвітницького забезпечення щодо безпечного, комфортного середовища всіх учасників навчально-виховного процесу;	+	+	+	+
інформуванню педагогів загальноосвітніх навчальних закладів Донецької області про щорічне проведення Тижня безпеки життєдіяльності (у рамках якого проводиться день Цивільного Захисту).	+	+	+	+
Удосконалити:				
методичний супровід підвищення кваліфікації вчителів предметів «Основи здоров'я», «Захист Вітчизни», «Фізична культура» з питань безпеки життєдіяльності та цивільного захисту.	+	+	+	+

Очікувані результати:

- оптимізована діяльність опорних навчальних закладів області із цивільного захисту, безпеки життєдіяльності;
- налагоджена система безперервного навчання педагогічних кадрів з питань здорового і безпечного способу життя, із цивільного захисту, безпеки життєдіяльності, підвищення рівня їх технологічної підготовки із цієї проблеми;
- створення безпечного, комфортного середовища в навчальних закладах області.

3.3. Проект «Освіта дітей з особливими освітніми потребами»

Мета: розширення практики інклюзивного та інтегрованого навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку в дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах Донеччини шляхом реалізації інноваційних моделей підготовки педагогічних кадрів та підвищення кваліфікації керівних педагогічних кадрів до роботи у форматі інклюзивної освіти.

Шляхи реалізації /заходи	Терміни виконання			
	2017	2018	2019	2020
Створити:				
- координаційні центри, які забезпечать міжвідомчий підхід до розгляду всіх питань, пов'язаних з особами з особливими освітніми потребами, зокрема з інвалідністю;	+	+	+	+
- осередок консультативно-корекційного супроводу навчання дітей з особливими освітніми потребами на базі опорних навчальних закладів області;	+	+	+	+
- умови на базі спеціальних навчальних закладів для надання підтримки (фахівці, обладнання тощо) педагогам, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання.	+	+	+	+
Забезпечити:				
- інклюзивне освітнє середовище для дітей з особливими освітніми потребами;	+	+	+	+
- надання консультаційних послуг батькам дітей з особливими освітніми потребами, зокрема з інвалідністю, на базі дошкільних, загальноосвітніх, спеціальних навчальних закладів, навчально-реабілітаційних центрів, у яких навчаються такі діти;	+	+	+	+
- висвітлення відповідних матеріалів у періодичних виданнях, на сайті управління освіти і науки та обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;	+	+	+	+
- вивчення та узагальнення кращого досвіду педагогічних колективів загальноосвітніх навчальних закладів області, які реалізують ідеї інклюзивної освіти.	+	+	+	+
Запровадити:				
- систему раннього втручання з метою раннього виявлення й надання потрібної підтримки дітям з	+	+	+	+

порушеннями розвитку;				
- програми підвищення кваліфікації педагогів й асистентів педагогів до роботи в інклюзивному навчальному середовищі;	+	+	+	+
- навчальні програми з питань інклюзивної освіти для завідувачів дошкільних навчальних закладів, керівників загальноосвітніх і професійних навчальних закладів.	+	+	+	+
Проводити:				
- конференції, майстер-класи, навчальні семінари, тренінги, круглі столи, вебінари, он-лайн-курси, та інші сучасні ефективні форми навчально-методичної роботи з педагогами та керівниками закладів освіти Донецької області, які впроваджують інклюзивне навчання;	+	+	+	+
- щорічні моніторингові дослідження стану інклюзивної освіти в Донецькій області.	+	+	+	+

Очікувані результати:

- розроблено ефективну модель інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами в Донецькій області;
- створено в освітньому просторі Донеччини передумови для розуміння інклюзії як цінності демократичного суспільства, розвитку толерантного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами з боку однолітків, педагогів, батьків, громадськості; попередження конфліктів, забезпечення повноцінної соціально-психологічної адаптації та самоактуалізації дітей в умовах навчального закладу;
- посилення співпраці та розвиток партнерських відносин навчального закладу з місцевими громадами й соціальними партнерами;
- дієво забезпечуються соціальні гарантії для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-інвалідів, дітей з малозабезпечених сімей, дітей переселенців та дітей учасників АТО;
- збільшення на 30% інтеграції дітей з особливими потребами в соціумі, отримання ними професійної освіти відповідно до їх можливостей.

IV. ВИХОВАННЯ НА ЦІННОСТЯХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

4.1. Проект «Позашкілля»

Мета: створення умов для всебічного гармонійного розвитку дитини засобами позашкільної освіти.

Шляхи реалізації	Термін виконання			
	2017	2018	2019	2020
Створити:				
- методично-консалтингові об'єднання педагогів позашкільних закладів освіти за напрямами роботи;		+		
- науково-методичний супровід діяльності організаторів виховної роботи зі створення виховного середовища та виховного простору;	+			
- єдине «програмне поле» та варіативність навчальних програм у закладах позашкільної освіти з огляду на сучасні тенденції в межах області;			+	
- умови для поліпшення якості проведення змагань і спортивних свят усіх рівнів;	+			
- умови для збільшення варіативності напрямів роботи та збільшення кількості гуртків краєзнавчого, технічного, інформаційного напрямку.			+	+
Запровадити:				
- Систематичний моніторинг потреб дітей і молоді у додатковій освіті з метою надання та наближення послуг до потреб дітей;		+		
- Міжрегіональну співпрацю та взаємодію ПНЗ із закладами подібного профілю з інших регіонів України;			+	
- Співпрацю з вищими навчальними закладами та закладами профтехосвіти;		+	+	+
- Реалізацію програми щодо профорієнтаційної роботи з підлітками «Професія. Кар'єра. Успіх».				
Проводити:				
- семінари, тренінги, обласні школи новаторства для педагогічних працівників ПНЗ усіх рівнів;	+	+	+	+
- курси підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів ПНЗ;	+	+	+	+
- технопарки з обміну досвідом щодо інноваційних форм навчання та виховання;	+	+	+	+
- конкурси фахової майстерності педагогів ПНЗ;	+	+	+	+
- заходи з екологічної освіти на принципах сталого розвитку.	+	+	+	+

Очікувані результати:

- функціонування системи інформаційного супроводу діяльності ПНЗ;
- задоволення потреб учнівської молоді в додатковій освіті, держави та суспільства – у висококваліфікованих фахівцях;
- поширення освітніх послуг;
- зростання іміджу позашкільних навчальних закладів;
- підвищення рівня професійної компетентності педагогів ПНЗ.

4.2. Проект «Учнівське самоврядування»

Мета: забезпечення розвитку й модернізації системи учнівського самоврядування в розрізі сучасних вимог.

Шляхи реалізації	Термін виконання			
	2017	2018	2019	2020
Створити:				
- сучасну систему обласних органів учнівського самоврядування з урахуванням вимог децентралізації;			+	
- посібники та методичні рекомендації з організації учнівського самоврядування всіх рівнів для педагогів, вихователів, керівників та методистів області;		+		
- умови для набуття учнями навичок парламентаризму, умінь відстоювати власну позицію демократичними засобами через долучення їх до участі в тренінгах та освітніх проектах;	+	+	+	+
- інтернет-ресурси для висвітлення інформації щодо діяльності учнівського самоврядування області.		+	+	
Запровадити:				
- співпрацю органів учнівського самоврядування Донецчини та інших регіонів країни;		+		
- тренінгові програми для набуття учнями та вихованцями навичок суб'єкта громадянського суспільства та правової держави на засадах ідей сталого розвитку;	+	+		
- створити систему учнівських клубів за інтересами, що ґрунтуються на концепції сталого розвитку.			+	+
Проводити:				
- Семінари, тренінги, майстер-класи для педагогічних працівників і координаторів з питань організації та супроводу діяльності органів учнівського самоврядування;	+	+	+	+
- Курси підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів ПНЗ;	+	+	+	+
- Конкурси серед педагогічних працівників на кращу модель учнівського самоврядування навчального закладу;		+	+	+
- Засідання та зльоти органів учнівського	+	+	+	+

самоврядування на всіх рівнях (навчальний заклад – територіальна громада – область);				
- Зльоти скаутських організацій. Туристичні походи учнівської молоді для вивчення природи, історії та культури рідного краю.		+	+	+

Очікувані результати:

- чинна система обласних органів учнівського самоврядування в умовах децентралізації та об'єднаних територіальних громад;
- реалізація спільних проектів і заходів учнівського самоврядування з батьківською громадою та громадськими організаціями;
- спосіб життя учнівської молоді, що відповідає принципам сталого розвитку.

4.3. Проект «Освіта та духовний розвиток особистості»

Мета: формування у дітей та молоді свідомо-відповідального ставлення до життя шляхом виховання на загальнолюдських морально-етичних цінностях, відродження та поширення духовної спадщини українського народу.

Шляхи реалізації	Терміни виконання			
	2017	2018	2019	2020
Створити обласний центр духовного виховання дітей та учнівської молоді у співпраці з релігійними та громадськими організаціями	+			
Організувати навчально-виховний процес в освітніх закладах на засадах духовності, традиційних цінностей українського народу	+	+	+	+
Упроваджувати навчальні дисципліни духовно-морального спрямування як основу формування особистості та підґрунтя для національно-патріотичного виховання	+	+	+	+
Формувати духовно-моральний простір через організацію роботи гуртків, літніх таборів, проведення позаурочних і позашкільних масових заходів духовно-морального спрямування	+	+	+	+
Залучати дітей і молодь до участі в благодійних акціях, волонтерській діяльності з метою набуття власного досвіду творення добра	+	+	+	+
Поповнити шкільні бібліотеки літературою, періодичними виданнями духовно-морального спрямування	+	+		
Проводити заходи з підвищення професійної компетентності вчителів курсів духовно-морального спрямування (курси підвищення кваліфікації, педагогічні студії, тренінги, семінари з обміну досвідом між педагогами Донецької області та інших регіонів України)	+	+	+	+
Створити обласну творчу групу з розробки та вдосконалення навчально-методичного забезпечення викладання	+	+		

курсів духовно-морального спрямування.				
Проводити роботу з пропагування серед батьківської та педагогічної спільноти загальнолюдських морально-етичних цінностей, духовної спадщини українського народу.	+	+	+	+

Очікувані результати:

- сформованість ціннісних орієнтацій у дітей та молоді, що базуються на гідності, чесності, справедливості, турботі, повазі до життя, до себе та інших людей;
- розвиток уміння працювати з іншими, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів, що входить до складу соціальної компетентності особистості;
- збільшення кількості дітей і молоді, які відвідують уроки та позакласні заходи з предметів духовно-морального спрямування;
- обмеження проявів «кризового менталітету», аморальності та злочинності;
- зростання зацікавленості педагогічної та батьківської спільноти у вихованні дітей на засадах духовності, традиційних цінностей українського народу.

4.4. Проект «Єдиний простір: освітня взаємодія з регіонами»

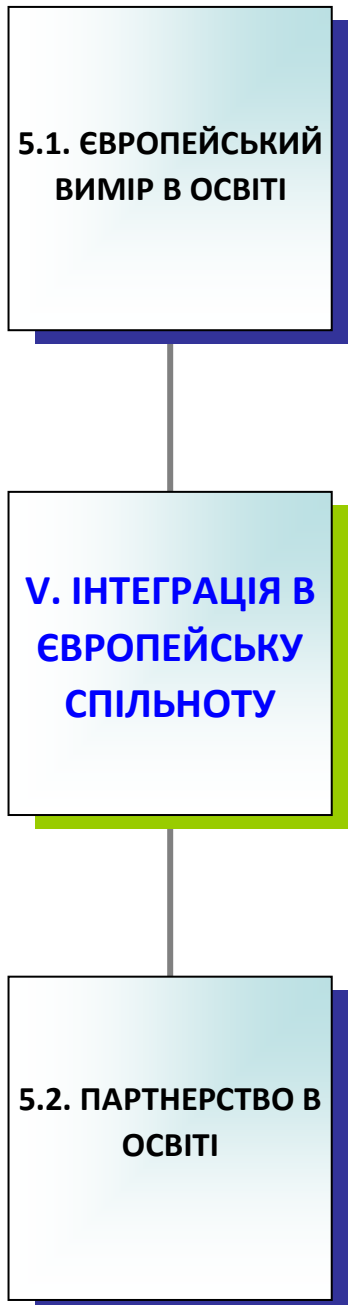
Мета: розвиток партнерської взаємодії шкіл Донецької області зі школами України, обмін досвідом в режимі он-лайн, на Інтернет-платформах через прямі партнерські контакти та комунікації, участь у спільних освітніх проектах.

Шляхи реалізації	Термін виконання			
	2017	2018	2019	2020
Пошук партнерів для створення єдиного освітнього простору та залучення до участі в спільних проектах.	+			
Побудувати стійкі комунікації та обмін досвідом між опорними школами різних регіонів України щодо децентралізації	+	+		
Формувати системний обмін учнями з навчальними закладами інших областей України		+	+	+
Сприяти професійному розвитку освітян через обмін педагогічними працівниками між різними регіонами України	+	+	+	+
Брати участь у спільних міжнародних програмах розвитку освіти		+	+	+

Очікувані результати:

- встановлені партнерські зв'язки;
- створена система обміну досвідом;
- налагоджені дружні відносини між школярами різних регіонів України;
- спільна участь загальноосвітніх шкіл і дошкільних навчальних закладів Донецької області з навчальними закладами інших регіонів у міжнародних проектах.

V. ІНТЕГРАЦІЯ В ЄВРОПЕЙСЬКУ СПІЛЬНОТУ

5.1. Проект «Європейський вимір в освіті. Розширення мережі співпраці»

Мета: розширення мережі співпраці в освіті з країнами Європи шляхом активізації взаємодії освітніх установ та навчальних закладів Донецької області з європейськими освітніми структурами та навчальними закладами на підставі угоди про Асоціацію між Україною та ЄС (Розділ 5: глава 23, статті 430 - 436)

Шляхи реалізації	Термін виконання			
	2017	2018	2019	2020
Брати участь у міжнародних проектах та дослідженнях з якості освіти	+	+	+	+
Запроваджувати європейські освітні технології до навчального процесу			+	+
Проводити спільні міжнародні Інтернет-конференції, семінари, тренінги, інші види сучасної освітньої комунікації		+	+	+
Сприяти розвитку прямого партнерства навчальних закладів області з навчальними закладами країн Європи	+	+		
Розвивати проекти з вивчення іноземних мов та розширювати комунікаційні можливості навчальних закладів області, зокрема на платформі проекту eTwinning Plus, відповідно до угод МОН України про партнерство в програмі Еразмус +.	+	+	+	+

Очікуваний результат:

- наближення освіти Донецької області до європейських освітніх стандартів;
- залучення більшості навчальних закладів Донецької області до участі в міжнародних проектах;
- запровадження новітніх освітніх технологій на основі досвіду європейських партнерів;
- розпочаті нові та продовжені чинні проекти з вивчення іноземних мов та партнерської комунікації на міжнародних платформах мовами країн Євросоюзу.

5.2. Проект

«Партнери в часи змін: обміни в освіті, навчання за кордоном»

Мета: побудова ефективної системи обмінів в освіті Донецької області з країнами Європи при партнерській взаємодії з установами, фондами, навчальними закладами європейських країн, які сприяють обмінам в галузі освіти, навчанню та стажуванню в країнах Європи на підставі угоди про Асоціацію між Україною та ЄС (Розділ 5: глава 23, статті 430 - 436) та Програми Європейського Союзу та Ради Європи «Сприяння освіті у сфері прав людини та демократичного громадянства в країнах Східного партнерства», Меморандуму про співпрацю між Міністерством освіти і науки України та Центром інформації та документації НАТО в Україні.

Шляхи реалізації	Термін виконання			
	2017	2018	2019	2020
Укладати угоди між навчальними закладами області та навчальними закладами, установами, фондами європейських країн, що фінансують обміни в освіті	+	+	+	+
Сприяти навчанню та стажуванню працівників освіти області в освітніх закладах та установах країнах Європи		+	+	
Проводити регулярні обміни делегаціями учнів з закладами партнерами країн Європи	+	+	+	
Брати участь в освітніх європейських виставках, олімпіадах, конкурсах тощо		+	+	+
Активізувати участь навчальних закладів у програмах молодіжних дебатів		+		
Організувати заходи (семінари, тренінги, лекції, конференції тощо) у навчальних закладах та проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу серед школярів і молоді, учителів середніх шкіл, спрямовану на підвищення обізнаності про НАТО, безпеку в цілому та програми, що фінансуються Альянсом	+	+	+	+
Розширити мережу євроклубів в навчальних закладах		+	+	
Побудувати ефективну систему обмінів в освіті з країнами Європи				+

Очікуваний результат:

- чинні угоди щодо обмінів в освіті;
- стажування працівників освіти в закладах-партнерах;
- регулярні обміни учнівськими делегаціями;
- розвинена програма молодіжних дебатів, плідна робота мережі шкільних євроклубів;
- налагоджена чинна система обмінів в освіті з країнами Європи.